MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FOURTH DAY

Saturday, 24th March 1962.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

Member's Representation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಸ್ಟಾಮಿ' ಮೂರು ದಿವನಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ಪೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತೂ ಮಾಡುವ ವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—The first item is no-doubt 'Oath by Member'. It is just to give an opportunity to Members to take their oath. That does not mean that somebody should come and take the oath.

Sri M. V. SHETTI.—How many have not taken oath?

Mr. SPEAKER. I am told, one.

Sri S. SHIVAPPA (Shravanabelagola).—On a point of information. It is reported that No. I and No. 2 Ministers of our State are making a journey to Delhi. I want to know when the Legislature is in session what is the urgency that has prompted them to go to Delhi and why are they going. Are they going on official business or private business? If so, are they going at Government cost or at their own cost? I want to have information from the Leader of the House.

Sri S. R. KANTHI (Chief Minister).— This is purely a matter concerning the Government. I do not think, Sir that I am in a position to disclose why I am going. I can only say that we go on official duty. Mr. SPEAKER.—I have no official information that they are going at all.

VOTING OF ADDITIONAL AND SUPPLEMENTARY DEMANDS FOR GRANTS FOR 1961-62.

(Debate continued.)

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಸ್ಟಾಮಿ, ಈ ನಪ್ಪಿಮೆಂಟರಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಪಕ್ಷಿ ನೋಟ ನೋಡು ಪುದಾದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಾವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಸಿಗದಿಯೂ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ನಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡು ತ್ರದೆ. 17 ನೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ 6ನೆಯ ಐಟಿಮ್ ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ರುವ ಎವರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

"The expenditure on account of purchase of motor vehicles and replacements, cost of body building, etc., to the tune of Rs. 24,34,697 was sanctioned by Government from time to time."

ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಪಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳುತ್ ದಕ್ಕಾಗು ಪುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಜೀಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಹೆನರಿನಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಹೊತ್ತು ರಾವಣ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

^{*}Asterisk indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ)

ಹೆತ್ತಿಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಕಿರುವ ಕೇನುಗಳು ಹೇಗೆ ತೀರ್ನಾನವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ತೀರ್ನಾನವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅನು ಸರಿಸುವ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮಾಡುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಹೇಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ, ಕಾನೂ ನುಗಳನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲನಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಮೊಬದ್ದ ವೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಶ್ರೀ ನಂಬಹಾರ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ 26 ಸಾವಿರ ರೂಪ್ ಯಿ ಖರ್ಚಾ ಯಿತು. ಆದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿ ಅಯಿತು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. ... ಎಪ್ಟು ಕೇಸಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ __ಅದನ್ನು ಅಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಐಟಮ್ಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೋಕ೯ ಗ್ರಾಂಟು ಕೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಟೋಕ್ಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೇಳಿ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಏರ್ಚುಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಲ್ಲದೆ ಏರ್ಚು ಮಾಡಿ ರುವುದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ, ಶ್ರೀಮಾ೯ ಕಂಠಿಯ ವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಸಪ್ಡಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೇಳು ವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು, ತಾವು ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗು ವಂತೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಂಬಳವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ದರೆಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಬಳವನ್ನೇ ಪಡೆಯದೆ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾದರಿ ಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನುಖೀ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ (ರಾಮನಗರಂ)._ ಇದೆಲ್ಲ ನಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.__ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಯಾವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಐಟಮ್ ನೋಡಿದರೂ ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ತಮಗೆ ಈ ನಂಬಂಧ ವಾದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತಮಗೇ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿರು ವುದು, ನಮಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!

ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲ

increased expenditure under the head is due to (i) larger supplies of timber, sleepers, electric poles and round logs to the Railways, Electric Department and other indentors than in previous year (ii) higher tender rates for transport of timber, etc., on account of heavy rains and

floods in the Forest Areas, (iii) formation of Yerehalli Timber Depot in Mysore Division and (iv) purchase of a Jeep for Sleeper Supply works in Coondapur Division."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು outstanding bills ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲವೆ 1 ಸರ್ಕಾರಿ ಫರ್ಮ್ ಅಥವಾ ಖಾನಗಿ ಫರ್ಮ್ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡು ವುದು ; ಇದೆಲ್ಲ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ವ್ಯವಸಾಯ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ನಹಕಾರ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ Saw mill. It is only book adjustment.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದರು. 'ನಾವು ಖಾದಿ ಬ್ರೋಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಡಿಪೋಗೆ ಬೆಂಕಿ ಯಿಟ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿ, ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಅವರು ಮಾಡುವ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಖಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ಮೊನ್ನೆ ತುಮೆಕೂರಿನಲ್ಲ ನಡೆದುದಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತು

ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಎಲೆರ್ಕ್ಷ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀನರಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ಇವರು ನಡೆನುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭು ತ್ಯದ ಮಾದ್ರ, ಸಮಾಜದ ಮಾದರಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆನ ಬೇಕು ? ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರುವವರ ಉದ್ದೇಶ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನುಖ ಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೇನೋ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬೇಕು ಏನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಖೀ ಿರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ನಂಬಳ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಈ ನಭೆಯಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನುಖೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿ ಸಿರತಕ್ಕ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಚಿತ. ಇದು ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY (Gandasi).—Sir, this is the second instalment of Demands. There has already been the first instalment during the month of September last. It was a demand for nearly eight crores of rupees. Now one has to wonder why there should be such

a heavy demand as over 24 crores of rupees. If one looks to demands from a bird's eye view, one naturally comes to the conclusion that these are all unwanted items. Many of the expenditures incurred under these Demands were wholly un-necessary in the interests of the administration of the common man of the country. If you just have a look into the major items, you will see that these were incurred not with a good motive. These expenditures were incurred with an ulterior motive, with a motive of selfishness by the ruling party. We can substantiate this by saying that this expenditure was incurred during the last few months prior to the general elections. fore, one is inclimed to come to the conclusion that these expenditures were made as per the instructions of the Ministers by the Government executives, to fulfil the aims by the ruling party, the aim being to win over the electorate to their side. This should not be done in the interest of the country.

Coming to details, let as see the major item No. 29 Civil Works. There, the expenditure is shown as 4,62 lakhs. This huge amount is met out of revenue and a major portion of this amount is spent over buildings, and that too over urban areas and therefore this amount is utilised for unproductive purposes. The explanation given in the memorandum is for minor irrigation works, communications and other items. But if you just look into the details, you can see that the major portion of the amount is spent only upon buildings and unproductive works. But there is a huge amount of 118 lakhs, item No. 19 on page 18. That amount is spent and no satisfactory explanation is given in regard to that expenditure. We want to know for what good purpose such a heavy amount is spent. Does it serve the common man I want to know. When unnecessary expenditure is incurred, it is our duty to protest. Again it is stated that the major portion utilised for minor irrigation, etc. But if you look into the details, you will see that this huge amount is not ntilised really on minor irrigation.

If you look at page 37, you will clearly see what a heavy amount is spent for rural communications, missing links, G. P. works and all that. A very heavy amount is spent, no doubt. But if you just go into the details, you will come to the conclusion that a major portion of the amount is spent only on buildings where the Ministers predominate. Under the original grants, under Missing Links, the grant was five lakhs, and the additional grant for 61-62 is 50 lakhs, ten times the original grant. Again under item No. 2, the original grant was 20 lakhs, and the additional grant is one crore and odd. Expenditure has to be incurred. But I want to ask why a plan has not been made? Particularly this is the first year of the Third Five Year Plan. It was the duty of the Government to have had a planned Budget and planned expenditure. It was up to the Government to have planned expenditure and to have demanded all the moneys in the regular Budget. That they did not do. So, it was with some-what should I say-not good motive that they have planned all this. This amount is not spent for the benefit of the State. But it is to the advantage of the ruling party. is the Executive no doubt who have But, after all spent this amount. they are the tools of the ruling party and they must dance to the tune of the ruling party; otherwise, their Therefore, for interests will suffer. this unnecessary wastage, the ruling party is responsible and the ruling party should give their explanation. They may feel that the Opposition is an insignificant minority, but that is not the case.

It is the voice of 57 per cent of the people of the country. They should bear that in mind and at least be careful in future and respect the voice of the Opposition.

Regarding Demand No. 17 under the head 'Police' my friends have already discussed this Demand. We find that a huge sum of Rs. 2,50,000 is spent on travelling allowance and a similar sum of Rs. 2,00,000 on contingencies. Perhaps this amount is (SRI H. R. KESHAVA MURTHY)

spent by the police on the detection of distillation of illicit liquor. On the one side the expenditure of Government is increasing, and on the other within the country the illicit distillation is proportionately increasing and so the amount spent on detection is a sheer waste.

Then I come to demand No. 22 on Public Health relating to payments by Government recoverable from Local This amount is shown as help from the Government, but I do not know why there was any necessity to bring in this item at all. I feel that this supplementary demand was not at all necessary. We feel that this expenditure was incurred with a view to gaining the selfish ends of the ruling party and so in Opposition it is our duty to oppose these demands and give our dissent to these supplementary demands.

*ಶ್ರೀ ಕಾಶೀವುಠ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ವೀರಯ್ಯ (ಶಿರಹಟ್ಟ).__ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮುನ್ನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇಲ್ಲಿಯುವರೆಗೆ ಜನತಾ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳ ಬೇಡಿಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟುವುಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ನೋಡಿರುವಂತೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತಗಳವರಾದ ಅಂಧ್ರದವರು, ಮತ್ತು ವುಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಭಾಷಾವಾರಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಆಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಂದ ತವ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ದಿವನ ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿದವಂತೆ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. `ಮೊನ್ನೆಯದಿವನ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಕಂಠಿಯವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ರಾಗಿ ಅರಿಸಿಬಂದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿದುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) -ಈ ವಿಚಾರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ನಾನು ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

 ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗು ತ್ರಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಡ್ಡಟ್ಟನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲಸಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ತಜ್ಞರು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದುಂಟು. ಕೆಲ ವೊಂದು ಕಡೆ ಸೇಕಡ 5 ಅಥವಾ 10 ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬಹುದು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ದಿವನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನಪ್ಪಿ ಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ದರೋ ತಿಳಿಯದು.

ಅಡವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಪೆಸಿಕರ್ಸ್ ಮಗೈರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲ್ಪಡಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿರಬಹುದು. ಇರಿಗೇಷ೯ಗೆ, ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ನಾಮಗ್ರಿ ನರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ನದುಪಯೋಗ ವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲ ಮನೆ ಕಟ್ಟಸಿ ಕೆಲವು ವಿಧವಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗಿರುವುದು ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅಪ್ಪು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟರುವ ಮನೆಗಳು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಕಟ್ಟ 2-3 ತಿಂಗಳು ಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ೀಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಯಾಣ ಭತ್ಯವಗೈರೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು

ೂಕ್ತ.

20 ನೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೂರನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೋಕ೯ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

9 A.M.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿರುವಂತೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದಪರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜೀಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ದೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚುವೆ ಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರು ವುದು ನಿರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಸೆಂಟರುಗಳು ರೂರಲ್ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸರಿ ಗಳಿಗೂ costlyಯಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ.

ವ್ಯವನಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು ವ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮತ್ತು ಬುಲ್ ಡೋಜರುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಸಾಕಾವಷ್ಟು ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರುವ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ನಡೆಯವೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ.

ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವು ದಾರರೆ, ಈಗೇನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿನಿದ್ದೀರಿ ಅದರಿಂದೇನೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಷೆಸ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹೆಂಚು ಮುಂತಾರುವು ಹಂಚಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇಂಥಾದ್ದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣಬೇಕೆಂದು ಕೇಳರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೇ ಬರ್ಚು ಮಾಡದಿರು ವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿನುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ನಪ್ಪೈಸ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಖಾದಿಗೆ ಸ್ವಾಟ್ಯುಟೆರಿ ಬಾಡಿಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣಕೊಡ ಕೂಡದು.

ಅದೇರೀತಿ ಕ್ಷಾಮದ ನಲುವಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವಾರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರುವ ಹಣ, ಇನ್ನೂ ಏರ್ಚೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ದ್ದರಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಪಾಸುಮಾಡಿದರೂ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಿರುವ ಲೋಷಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಈ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಯರಲ್ಲ; ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ವುಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ದರು. ಅವರಿಗಪ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ನಮಜಾಯಿಷಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದದಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲಿಂಗೂ ಇಂಥ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯೆಂದು ತೋರುವುದು ನಹಜ. ಆದರೆ ಈ ನಮಜಾಯುಷಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ, ಇವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ; ಇದನ್ನು ವುಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕಿಸುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಏರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ಬಿಕೆ ಯಲ್ಲದ್ದ ಗೋವಾದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರು ತಾನೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸ ಬಲ್ಲರು ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆಂದು ಯಾರು ತಾನೆ ಹೇಳಬಲ್ಲರು ? ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ, ಇಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ವುಂಜೂರಾತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆಡಳಿತಪಕ್ಷ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಚೆಂಜೆ೯ನಿ ಫಂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಂಟೆಂಜೆ೯ಸಿ ಫಂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದೃನ್ನೇ ಈಗ ವಾಪನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರು ವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. 5ರ

ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತ್ರವ ವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐಟಂನ ನಂಬಂಧಪಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು. ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ವೈ ನಡೆಸುವುದ ಕೋನ್ಯರ ಕಂಟೆಂಜೆ೯ನ್ಸಿ ಫಂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ನಹಜ. ವಂಥ ದಕ್ಕೆ ಸಥೆಯವರು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಹಣ ಇದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಹಣಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಆ ನಂಸ್ಥೆಗಳು ಕುಂಠಿತ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಂಚೆಯೇ ಇಂಥಿಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾಲ ಕೇಳುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡು ವುದು ಕಷ್ಟ. ಆವುಗಳು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನರ್ಕಾರ ದವರು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ, ವೃಥಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ವೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರೋಪಣಿ ಮಾಡು ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ನಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನೂ ನಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ೯. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 20ನೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್, ಎಜ್ಯುಕೇಷ೯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹಣ ನಕಾ ರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿನುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆದನಂತರ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಸದಾಗಿ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರು ಪುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪರೇ ಬೇಕು. ಆದರೂ ತಾವು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕೆಲವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯನು ತ್ತೇನೆ.

ಬರಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶ ಪೇನೋ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರ್ಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಘನೋದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಫಲಕಾರಿ ಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಮಗೆ ನುಳ್ಳು ಅಂಕಿಅಂಶ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅದನ್ನು ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಡವಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಕಮಿಟಿ (ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ೯. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ)

ಮಾಟಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ನಕ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಈ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋನ್ಯರ ಬಡವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ಪನ್ನು ಹಂಚುತ್ತೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಉರು ಬಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋ ಹೋದಮೇಲೆ ಈ ಕಮಿಟಿ ಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ದೊರೆಯದೆ ಆಹಣವೆಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಹಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಸಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯುದಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನು ನುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿ ನಿರುವ ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗಡೆಯೇ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 29. 18ನ್ನ ಪುಟದಲ್ಲ ಈ ಬಾಬಗೆ 4 ಕ್ಯೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ 4 ಕೋಟಿ 71 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. 50 ಮೈಲಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಾರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 200-300 ಮೈಲಗಳಷ್ಟು ಹೊಸ ರಸ್ತೆ ಗಳನ್ನು ಜನ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಇಂತಹ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಲನಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 71 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ನಾವು ನಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಕೆಲನಗಳು ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧಮರ್ಧವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಭವಾಗಿ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಆದಮ್ಮ ಬೇಗ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೇ ಆಗಲ್ಯ 50 ಮೈಲ ಗಳ ಪರಿಮಿತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಜನಗಳು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ 500 ಮೈಲಗಳಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಾವಿರ ಮೈಲಗಳಾಗಲೇ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ `ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾ ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಮಿತಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಇಂತಹ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬ್ರೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಫಂಡ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿಂದೆ ತರುತ್ತಾರೋ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಂಟನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಗೀತಿ ನಿರ್ಮ ಹೋದರೆ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ಥಕೆ ವಾಗದೆ ಹೋಗುವ ಭಯ ನಮಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಿರಹಟ್ಟಿಯ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಂದರು.

ಅದು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುವ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳು ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿವರ್ತನೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳು ನಾಡು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೈಸೂರು, ಬೊಂಬಾಯ, ಮುದ್ರಾಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದ್ದರೇನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. 'What is there in a name? ' ఎందు జ్యాలువ ಹಾಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಕಲವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ; ನಮಗಂತೂ ಮೈಸೂರು ಎಂಬು ದಾಗಿ ಕರೆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಗಳು ಪ್ರಸರ್ವಿಂಗಡಣಿಯಾದಾಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗಿನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಟ್ಟದ್ದೇವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದ ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ತಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗಾದರೂ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಗು ವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನು ಇತರ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ಲನೇಟರಿ ನೋಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐಟಂಗೂ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿವರಣೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಅನಾ ವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡು ವಾಗ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೋ ಅಪೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri Gopala Gowda has written to me to say that he is slightly indisposed and seeks permission to sit and address for the day. I have consented that he might sit and speak. I call upon Sri Gopala Gowda to speak.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—
ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ನಾನು
ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ
ಅಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ
ಸಭೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ
ಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವ 61-62ನೇ ಸಾಲಗೆ ಸಂಬಂಧ
ಪಟ್ಟ ಅನುಪೂರಿತ ಅನುದಾನಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ
ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡ
ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಶೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ
ನಡೆದ ಚರ್ಚೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ
ಈ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ; ದೇಶದ

ಜನತೆಯ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾ ಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕಾಗಲಲ್ಲ-ಇಂತಹ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನಮರ್ಥಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ನದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೆಲವು ದುರುದ್ದೇಶಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಸತ್ಯ ಈ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಮಧ್ಯೇ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆ**ಗೆ** ಇದೆಯೆಂದು. ಮೂರನೆಯ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಯ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಖರ್ಚುಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಚೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಖರ್ಚಿನ ನಂಭವ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಟಲ್ನ ಮಟ್ಟಿನ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಈ ಹಣ ಬರ್ಹು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಹಾಳಾದಂತಹ ರಸ್ತ್ರೆಗಳು ಸೇತುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಕ್ರಮ, ಹಾಗೆಯೇ ಖಾಸಗೀ ಜಮಾನು ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಥಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ನಹಾಯ ಧನ ನೀಡಿರುವ ಕ್ರಮ ; ಇವುಗಳಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಅನುವರಿಸಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ ಅಷ್ಟು ವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನ್ಯಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮವರು ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು 13ನೇ ಬೇಡಿಕೆ ಐಟಂ ನಂಬರ್ 35 ರಲ್ಲಿರುವ ಖರ್ಚಿನ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ, ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಇಷ್ಟುಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿ ನಲ್ಲಿ ನಿಯಮವಿದೆ. ಅವರು ರಾಜರಾಗಿ, 'His Highness' ಎಂಬ ಟೈಟರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು; ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎಂದು ಆದರೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಪಾಲರು ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ನಮರ್ಥನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನದ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಅನಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದೆ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗವರ್ನರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಸರ್ಕ್ಯಾರದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸಮಾ ರೋಚನೆ ನಡೆಯಿತು, ಏಕೆ ಸರ್ಕ್ಯಾರ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಮಾನ

ವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿ ಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅದೇ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಐಟಂ ನಂಬರ್ 36. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ ದೀಪಾ ಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಪಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಗಳ, ವಿವಾದ ಬಹಳ ದಿವನಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತಾ ಅರಮನೆಗೆ ದೀಪ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಕನ ಹೊಡೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾದ್ಧಾಂತವೇ ಬಹಳ ದಿವನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಆದಮೇಲೆ ಅವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದುವರೆಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಮನೆ, ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿಕೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬ ಆಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಆ ವಿದ್ಯುತ್ನ್ನು ನೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರೇ ರಾಜರೂ ಆಗಿದ್ದರು. " ಅವರು ಬಳಸಿ ಬಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಳಸುವುದ ನ್ಯಾಯವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ ದೀಪಾಲಂಕಾ ರದ ಖರ್ಚನ್ನು ನಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾ ರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುಪುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗ ವಿವ ರಣಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದು ಉಂಟು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆರೆಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನಂದವಾಗೆ ಬಹುದು, ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ದೀಪ ನೋಡಿ ನಂತೋಷ ವಾಗಬಹುದು. ಈ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಒಂದು ವೇರೆ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದರ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ವಹಿನತಕ್ಕ ವಿ**ಪ**ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನು ಪುದನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮುಲಾಜಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟುಬೀಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿಯಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಖಾದಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯುಚೆರಿ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರಕಿಸಬೇಕು, ಬೋರ್ಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನರ್ರಾಂದ ವರು ಆಶೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಂದರ್ಭ, ಬಹಳ ಮೀರಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಖಾದಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ತಕಲಿ, ಚರಕಾ, ನ್ಯದೇಶೀ ಚಳುವಳಿ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಆಶಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿವೆ. ಖಾದಿ ಎಂದರೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಸಮವನ್ನ್ರ, ಅದನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನ್ಥೂಲವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವು ದಿಲ್ಲ." ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷ ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಮಾಧಾನವಿದೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಖಾದಿ ಹಾಕುವವನು, ಅನೇಕ ಸಲ ಅಲ್ಟ ಸ್ಟಲ್ಪ ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂಬೈನಲ್ಲ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲ, ದೆಹ ಉಯ್ಲೆಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ನೋಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಅವು ತುಂಬಾ ಫ್ಯಾಪನ್ ಬರ್ ಅಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಒಂದು ಫಾಪ್ಸನ್ ಪೆರೇಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಹಾಕದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮಹಾಶಯರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಉದ್ಯೋಗ ವಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬೇಸರವಿಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಖಾದಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ ನಾವು ಕೇಳುವ ಬಟ್ಟೆ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಅಂಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಆಗಲೀ ಪಂಚೆ ಅಗಲೀ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊನ ಬಟ್ಟೆ ಅಗನನಿಗೆಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಪನು ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಿದ್ರ ಭಿದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆಸಿಡ್ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎನ್ನುವುದು ಕೆಟ್ಟ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಂದು ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಲ್ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟುಮಾ ಡಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ತ್ರೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಬಹಳ ನಿಷ್ಠಾ ವಂತರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಖಾದಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ರಿಬೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವೇನು ಆ ಖಾದಿ ಹಾಕುವುದು ಎಂದು 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖಾದಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಖಾದಿ ಹಾಕುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದಿಂದ ರಿಬೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾದಿ ಹಾಕುವುದ ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸೂತ್ರ, ನೀತಿ, ಅರ್ಥಿಕನಿಲುವೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟದೇಶಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಮುಗಿಯಿತು. ಅಶ್ವತ್ಥಮ್ಮ ನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ 'ಅಕ್ಕಾ ತಕಲ ಇದೆ" ಎಂಬ ಕಾಲವು ಈಗಿಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಎನ್ನುವುದು ಸಂಜೀವರೆಡಿ ಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ '' ಮೀಟಿಂಗ್ ಕಾ ಕಪಡಾ '' ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರು**ವು**ದು, ಸ್ಥಾಮಾನ ಹೊಂದಲು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ಒಂದು ನಮವನ್ತ್ರಧರಿನು ವುದು, ಒಂದು ಹೊಡ್ಡ ಘ್ಯಾಪನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡ ಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅದೊಂದು ಗೌರವ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೂ, ಬಾಕಿಯವರು ಕೂಡ ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸೆಕೈಟೇರಿಯಟ್ಗೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜವಾನರು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ಬಂದು ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು; ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೂಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಆಗಬೇಕೆನ್ನು ಪುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕ್ಯಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

9-30 A.M.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದ್ಧಾರೆ. ಕೆಲವು ಬುಲ್ಡೋಜರು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆವೆಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ರಾಮನಗರದ ನದನ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು. ಬುಲ್ಡೇಡೀಜರುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡ ಬಾರದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತಾರೀಕು ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ತಾರೀಕೂ ಇಲ್ಲ; ಕೆಲನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇವು ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳವಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಅನುವುದಿಲ್ಲ. ರೀತಿ ತಪ್ಪಿದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರ ಬಹುದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಇದ್ದಿಲನ್ನೊ ದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದಿಲನ್ನೊ ದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ, ಒದಗಿಸಬೇಕೆ ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ತರಲು ಏನು ಕಾರಣ ವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡ

ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚುನಾ ವಣೆಗೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದ್ರೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರಂದು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣಿಗಳನ್ನೂ "ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲದ್ದೇವೆಂದು ಯಾರೇ ಆಗಲ, ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನೂ ಹಣವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿ ತರ ವಾದವನ್ನು ಬಹುವುಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಈ ೫ರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿಲ್ಲ ವಾದರೂ ಈ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ನಮರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲದ್ದಾರೆ." ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕ^{್ರ}ಠಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ**ಂ**ದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಯ್ಯೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ದೆಹಲಿಗೆ ಹೊರಡುವ ಅವನರ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಂಗಳು 15 ನೆಯ ತಾರೀಕು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಇನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೆಹಾಕಿ ದರು. ಇದು ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಾದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರುವ ನಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ಹಣ ಖಜಾನೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಡಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಚಿ 31 ನೇಯ ತಾರೀಕಿನವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಬಲ್ಪ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವುಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಾಗಿದ್ದ ರೂ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲ ಬೇರೆಕಡೆಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ದೆಂಬ ಭಾವನೆಯತ್ತು, ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಕಂಠಿಯವರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರನವ ವೇದನೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಭೂಬಾಣದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ವಿಶಾಲ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿ ವುಂಡಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಮಾತುಬಂದಿದೆ, ತೀರಾ ವಿಶಾಲವಾದರೆ ಆಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ನಿದ್ದವ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರು ಒಂದು ಕಡೆಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶಾಲ ತಳಹದಿಯವೇಲೆ ಎಂದು ಹೈಕಮಾಂಡಿನವರು ಆದೇಶ ಕೊಡುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದವರು ವಿಶಾಲ ತಳಹದಿ ನಮಗಿಪ್ಪವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಇಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಇಂಥವರನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಹೀಗಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ನರ್ಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜೊತೆಗೆ ಅಯವ್ಯಯದ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ? ಅಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ತನಕ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ Vote on Account ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಪೇಕಾಗಿದೆ. ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೇ ನ ಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವುದ ರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾ ಗಿತ್ತು. ನಾವು ಮಾಡುವ ಚರ್ಚೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗ ಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪಾದಕರ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಎರಡೂವರೆಕೋಟಿ ಜನರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಿವಿಶ್ಯಾಸವನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ತ್ತಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲವು ದಿವನಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆ ಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ನಾ ವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯು ವಂತೆ ತಾವು ಮಾಡಬಾರದು; ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುತ್ತವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮೊದಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಆಗ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿ ಸರಿಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಪಬ್ಲಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು; ಅವರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೈಲಿ ಸರಿಮಾಡಿ ನಡುವೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಮೋಟಾರು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ನಡುವೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ರಿಷೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತದು?

30 ಅಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೋಡು ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಆದರಲ್ಲ 10 ಮ್ಯುಲಿಯನ್ನಾದರೂ P.W.D ಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿದರೆ ಬಾಗೆ ಪಾಡಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾ ಸತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದುಷ್ಯಾಲದದೆಶೆಯಿಂದ ಬಾವಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ನೀರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೋರ್ವೆಲ್ ಇದೆ. ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲೆತೋಟಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ತುಂಬಾ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತಾರು ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಆದರೂ ಬೋರಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ನನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯುದಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ವೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲ ೧೯೩೮ ಮುತ್ತಿಗೆ, ಕುಪ್ಪಕಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ನಾಲೈತ್ರದು ಕೆರೆಗಳು ಮ:೦೩೧ರಾಗಿವೆ. ನರ್ವೆಯಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಹೇರಿಮಾಡಲು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ಬು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲ ಮಳೆಬರು ಪುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಣಗಿಹೋಗಿವೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪರ್ನೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಹೇರಿ ಮಾಡಲು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಧರಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ 200-300 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ;

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾ ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡ ವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮುಂಬೈ ಕರ್ಣಾಟಕದೊಳಗೆ ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಜನಗಳು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆವೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ 60 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಜಾರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಯೇ? ಈಗ ಮರದ ಕೆಳಗೆ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಸುತೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ)

ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಜನಗಳಿಂದ 60 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಬಾರದು ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬೇಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಲುವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ವಿಷಯ ದಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರ್ೄದೆಯಾದ ಉದ್ಯೋಗವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡನ್ನು ತೆ**ಗೆದ**ರೆ ಇವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು. ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಬುಧ್ವಿಯನ್ನೂ ಬಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರೂ ಅವರು ದಾಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರ ವಾದುದು. ಖಾದಿದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜನಗಳು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಹಣಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಖಾದಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಡವರು ಮಾತ್ರ ಖಾದಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಬಡವರೂ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಹಣ ಬಡವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾವೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು

ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಮಳಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿನಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಗಲಾಟೆ ಇತ್ತು. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಚೈಮು ಇರಲಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರು ವುದರಿಂದ ಜನಗಳು ಊರು ಬಟ್ಟು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರೋಡುಗಳ ರಿಷೇರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆನಲು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲಕೊಡಬೇಕು*:* ಮತ್ತು ನಬ್ಬಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಜಾಫರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ವೇಲಿಂದ ವೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಲ ಮುಂತಾ ದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಸ್ಟಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಮೇಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಅಂದಾಜು ಎಂದು ನನಗೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದವರು ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಲ್ಲ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ನರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಮೊದಲದ್ದವರೇ ಬೇರೆ; ಈಗ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವವರೇ ಬೇರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇದು ತಂಗಳ ಊಟವಾದರೂ ಇದಕ

ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ "That Government is good which governs the least. That Government will be good which would minimise the supplementary budget '' ಎಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಪ್ಲಾನ್ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲನ ನಡೆದಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕ್ರಾಂಗೆಸ್ಸಿ ನವರು ಎಂದರೆ ಅಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳುವ ಪಕ್ಷದ ವರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಇಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಹು ಜನರ ಅಧಾರದವೇಳೆ ಮುಂದೆ ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಮಂಜೂ ರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇವರಿಗೆ ಇದೆ. ಅಂದಾಜು ಇಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚುನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂದಾಜು ಬೇ ಅಂದಾಜು ಎಂದು ಆಯಿತು. ಈಗ ಕೂಡ 1961-62ರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. 1962-63ನೇ ಇನವಿಸು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇಂಥಿಂಥಾವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗು ತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರು ಲೀಡರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋನ್ಕರ ಬೇಅಂದಾಜು ಆಯಿತು.

ಇಪ್ಪುಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಕೆಲನ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗ ಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಪ್ರನಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಇಡೀ ಭರತಬಂಡ ದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂದೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾಗದೆ ಬೇರೆ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. 15ನೆಯ ತಾರೀಖನೊಳಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಗಳೆಲ್ಲರ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು ಹಾಗೆ ಆಗಲ್ಲ. ಈಗ ಬಡ್ಲೆಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿದರೆ ಬಹು ಮತ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷವೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂ ಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆಬಹುಮತದ ಥೋರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದರಲ್ಲ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಹಿತನಾಧನೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಕೇಳಲು ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗಿರಬೇಕು. ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರನಂಗ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ್ರೇನೆ.

ಈ ಸಪ್ಪಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟನಲ್ಲ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಗಾಂಧಿತತ್ಪದ ಮೇಲೆ, ಅಹಿಂಸಾತತ್ಪದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರು ಪಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ದೇಶದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿದ ಖಾತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಅಪ್ಪೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು

ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಳೇಕಾಲದಲ್ಲಿ 1947ಕ್ಕೆ ಪೊದಲು ಮಾಡಲ್ ಸರ್ಕಾರ, ಪ್ರೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯ ಎಂದೇನು ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1962ರ ಮಾಡಲ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಈಗಿರುವುದು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲುತನದ ವೇರಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುವಾಡುತ್ತಾ ಬಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡ`ವಾಗ ನಾವು ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡುವಾಗ **ಸಾಧಿನಬೇಕೇಂ**ದಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ *ಸಿಬ್ಬ*ಂದಿ, ಜೀಪ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ, ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿತೀಲಸಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿನಲು ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿನು

ತ್ತ್ರೇನೆ. ಶ್ರೀ ಆವಲರೆಡ್ಡಿ (ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ)....ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡೈಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅನೇಕರು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಭುತ್ಭ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಾಗ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷ೯ ಮುಂದಾಲೋ ಚನೆಯಿಂದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾ ರಿ**ಸಿತು**. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಪಡೆದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದವರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೆಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಬಡ್ಜೆಟ್ಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ನಲ್ಲ ನುಮಾರು 58 ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಕೆಳಗೂ ವಿವರಣಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ **ಸರ್ಕಾರ** ಪ್ರತಿ ಬಾಬಿನ ಹಣವನ್ನೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸುಮಾರು 5-10 ಲಕ್ಷ ಆಯ ವೈಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾ ಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಬರ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪ ಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬು ದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾ ಹರಣೆಗೆ ಸಿವಿಲ್ವರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತುಪಾಲು ಜನರು **ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ** ವಾನವಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯ ಕಾಪಾದಬೇಕು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರುವಾಗ ಇದು ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಕೆಲನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಚಿಕ್ಕವ ರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಿಡುಬು ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಒಂದೊಂದುಕಡೆ 50–60 ಜನರು ಸಾಯು ತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಈ ದಿವನ ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಲರ, ಪ್ಲೇಗುಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲನಮಾಡಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ನ ದು ಪಯೋ ಗ ವಾಗಿ ದೆ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಥೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹೀಗೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿ ತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರು ವಾಗ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡು ವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ನಡಸ್ಯರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಘನ ನರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನೆಂದು ಸ್ಟಲ್ಫ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 20–30 ಮೈಲಿಗೆ ಒಂದು ಮಿಡ್ಜ್ ಸ್ಕೂಲು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವುಗಳು ಹತ್ತಾರು ಮೈಲುಗಳ ದೂರಹೋಗಿ ಓದು ಮುಂದು ವರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಿಶ್ಬವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೆೇಕೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for recess and re-assemble at 10-30 A.M.

The House adjourned for recess at Ten of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. Speaker in the Chair]

ಶ್ರೀ ಅವಲರೆಡ್ಡಿ.—ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ದಿಯ ವಿಷಯ ದಲ್ಲ ಈ ನಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲ ಹಾಕಿರುವುದು ಬಹಳ ಸ್ಪಲ್ಪ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದನಂತರ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾನಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದೇಶದ ನಂಪತ್ತನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಕಡೆಗೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರೂ, ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾದವರೂ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಿವಿರ್ ವರ್ಕ್ಸ್—ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. 29 ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ನಲ್ಲ 4 ಕೋಟ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ನ್ಯಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷವೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, 20 ಲಕ್ಷವೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೋದವರ್ಷ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೊರಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಈ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆ

(ಶ್ರೀ ಅವಲ ರೆಡ್ಡಿ.)

ಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯೊದಗಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಹಾರ-ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒದ ಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳ ಬಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಡೆದಾಡಿದಿರಿ. ಅನೇಕರು ಬಹಳ ಮೆಹನತ್ತು ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಈಗ ತಮ್ಮನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು ನಿರಾಕರಿ ಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಬಾಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ವೃವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕೆ ವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ, ಹಿತಚಿಂತನೆ ಅಪ್ಪು ಮುಖ್ಯವಿರಲಲ್ಲ. ಇಂದು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ವೋಟುತಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನರ್ಕಾರ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನಿಗೆ ನರ್ವ ವಿಧ **ದಲ್ಲೂ ನ**ಹಾಯಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು_. ಹೋದ ವರುಷ 15,000 ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿಗೂ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಬ್ಬಿಡಿ, ಕಡಮೆಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲ ಸಾಲ—ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 3ರಂತೆ ಹಣ್ ಒದಗಿನಿ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲ ಈ ನರ್ಕಾರ ರೈತನಿಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ 190 ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ relief ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಕಾಲ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿದೊಂದು ರೈತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒಂದು ಇರಿಗೇಷ೯ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಪಂಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೇನೇ ಪ್ರಜಾ ನರ್ಕಾರ ಬಂದಿದ್ದ ಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವುಗಳು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ನಾದುರಸ್ತಿ ನಲ್ಲರುವುದನ್ನು ತಾವು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ, ಆ ರೈತ ಹೇಗೆತಾನೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ತಮಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಾನು : ಇಂಥಾ ದ್ದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಖರ್ಚಾದ ಹಣವನ್ನು ಈ ಹೆಚ್ಚುವಂ ಬಡ್ಚೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪೇ ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವುಗಳು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀ ರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇಸ್ಟ್ ರೀತಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಕ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ವತೋವು ಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಏರ್ಪಾಡು ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಅನಾಗರೀಕರೆಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತವಾದ ವಿಷಯ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರುವ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು ಗಳು, ಎ೯. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕುಗಳು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇಂದು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಂ ತಾಗಿದೆ. ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏರ್ಜ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೆ ತಾನೆ

ನಾಗರಿಕರಾಗಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಏರ್ಪಾಡು ವಾಡಬೇಡವೇ! ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಹಣಕೊಟ್ಟರಲ, ಇಲ್ಲದಿರಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ರಸ್ಕೆ ಇರಲೇ ಬೇಕೆಂದ. ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಟ್ಟರು. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ರಸ್ತ್ರೆಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿ ತವಾಗಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅಂತ್ಯೂ ಅವರು ಹಾಕಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಇರಲ್ಲು. ಈ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣಾ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ವ್ಯಾಕ, ಜೀಪ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು, ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ಯೆಗಳ ವಿಷಯಡಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ನಿಗಾವಿನಿಂದಲೇ ಎನ್ನಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ,ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಚುನಾವಣಿಗಳ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂಬುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿ ಗಳ ರಪ್ತೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ವನ್ತು ಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ನಾಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ರಸೆ ಗಳು ಬೇಕು. ರಸ್ತ್ರೆಗಳು ನಾಕಾದಷ್ಟ್ರಿಲ್ಲದೆ, ಬೇಲ ಗಿಡಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಾಗರೀಕತೆಯು ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹಬ್ಬಿದ ಹಾಗೆ ನಿಧಾನ ಅದಪ್ಪನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳು

ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದೊಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ನಾನದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಷ೯ ನಡೆನಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ರ್ಕಾಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆ್ಸಿಯಲ್ಲಿ 50,000 ಓಟರುಗಳಿರು ತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಗಳಲ್ಲರಿಂದಲಾ ಒಟು ಮಾಡಿನಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಪ್ಪವಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಜನ ಸೇರಿ ಮಾಡುವು ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ನಡೆಯುವುದರ ಸಂಭವವಿದೆ. ಪುಂಡರು, ರೌಡಿಗಳು ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿ ನವರ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಶಾಂತಿಯಿರು ತ್ತದೆಯೇ? ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಲಾ 2-3 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೊರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಬುರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಐ ಜಿ. ಪಿ. ಯವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾ೯ಸ್ಟೆಬಲ್ಗಳಿಗೆ ತರೆಗೆ 8 ಆಣಿ, 12 ಆಣಿ ಖರ್ಚ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮ್ಮೆ, ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ Per Capita 2-3 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿರ ಬಹುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಈಗ ನಮ್ಮವರು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗಾಗಿ ನ್ಯಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ, ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು, ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಈ ನಪ್ಪಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನತ್ತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಡನೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರು ಒಪ್ಪದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ರವಾಗಿದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ''ಒಲ್ಲದ ಗಂಡ ಮೊಸರಿ ನಲ್ಲ ಕಲ್ಲು ಹುಡುಕಿದ'' ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಒಪ್ಪು ಪುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುವುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲೇ ಚ್ರೆಜರಿ ಬೆಂಚಿಗೆ ಬಂದರೂ ಇಂತಹ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಬರುವುದು ನಹಜ. ನಿಜವಾಗಿ ನರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪು ತ್ಸಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನಾವು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಚರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯು ವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಸಪ್ಲಿವೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ರೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ (ವೆುುಸೂರು ಸಿಟಿ ನಾರ್ತ್).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 61-62 ನೇ ಇಸವಿಯ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಪೆಕೆಂಡ್ ಇ೯ಸ್ಟಾಲ್ ವೊಂಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಡನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ." ವೊದಲನೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 20 ಕೋಟಿ ಸರಿದೂಗಿ ಸುವಂತೆಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲ ಸಸ್ಪೆನ್ಸ್ ನಲ್ಲ 7 ಕೋಟಿ 52 $^{\circ}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರಿ ದೂಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಸ್ಪೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಟಲ್ಪ್ಲ ಅನು ಮಾನಾನ್ಯದವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೈಲ್ಪ ದೊರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈಗ ನಾವು ಹೊಸಬರು, ಅನೇಕ ಜನರು ಅಂತಹವರು ಇದ್ದಾರೆ. 61-62ನೇ ಸಾಲನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಈ ಸಾರಿ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಡನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತಿತ್ತು, ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಬಹಳ ಜನ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಅದಾಯ 130 ಕೋಟಿಯಾದರೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಲೆಟ್ ಹಿಂದೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದವುೀಲೆ ಹಾಗೂ ಈಗ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನು ನಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಎಂದರೆ

ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ಸುಮಾರು 28 ಕ್ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅಗು ತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಪ್ಲಿ ವೆುಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಾಗಿ ಮಂಡಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದೇ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀರ್ಮಾ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀರ್ಮಾ ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ೯ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೂ ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಾಗವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದುವು. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲ್ಲಿವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಸಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 28 ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 26 ಡಿಮ್ಯಾಂಡು ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ನ್ಸ್ 3 ಮತ್ತು 16 ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಟ್ಟದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಡಿವ್ಯಾಂಡುಗಳು ే 16 ోగోళన్ను బిట్కుబిట్టిద్ద్యిరి. ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೊತೆಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 5ರಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿ ದ್ದರೂ ಆ ವರಮಾನದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪಾಕ್ಸದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ "ಆಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಡಿಮ್ಯಾ oಡ್ ನಂ. 7 ರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಚೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಎಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೂ ಕೂಡ ಕೆಳಗಿನ ನೋಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ಯ ರಿಂದ ಖರ್ಚಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಏಕೆ ನಮೂದಿನ ಬಾರ ದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 10ರಲ್ಲಿ 40 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 31 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೇಳುವ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ 2-3 ನಾರಿ ಮಂಡಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸು ತ್ತರೇ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಕೇಳಬೇಕಾ ದುದು ಒಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 13 ರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಚರ್ಟೈಜ್ಮಾಂಟ್ ಚಾರ್ಜನ್ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಐದು ಸಾವಿರ ಪೇಪರಿಗಿಂತಲೂ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನರ್ಕ್ಯುಲೇಷ೯ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಹೇಪರ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಜಾಹೀ ರಾತನ್ನೂ ನಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಏರಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ರ್ಮಾ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 13 35 ಮತ್ತು 36ರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಕಡೆ 50 ಸಾವಿರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 50 ಸಾವಿರ ಎಂದು 35–36ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊದಿಸಿದೆ. 1956ನೇ ಇನವಿ ಯುಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ವೊತ್ತವಾದಂತಹ ಮೊಬಲಗಿನ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮೊದಲನೆಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಪೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯುದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನಿ ನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದನೆಯ ಇನ್

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ.)

ಸ್ಕಾರ್ ಮೆಂಟ್ ಮಂಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲ ಸೆಕೆಂಡ್ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಏಕೆ ವುಂಡಿಸಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳ ತ್ರೇನೆ. ಮುಂದೆ ಎಲೆಕ್ಷ೯ ಇದೆಯೆಂದು ಆಗ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಲ್ಲ ? ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರ ಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದು ಮುಂದೆ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಅಗ ಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಈ ರೀತಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗ ಲಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೇವಲ 8 ದಿವನಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಅಖೈರಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ 8 ದಿವನಗಳೊಳಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬಹಳ ಜನ ಈಗ ಹೊಸಬರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ನರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ ದೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಂಟ೯ಜಿನ್ಸ್ ಫಂಡ್ 2 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿ ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ $1-1rac{1}{2}$ ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಟಿ೯ಜೆನ್ಸಿ ಪಂಡು ಎಂಬು ದಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಫಂಡಿ ನಿಂದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಮೊತ್ತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೀಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷ೯ನಿಂದ ನರಿ ಪಡಿಸುವುದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 20 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೀಗ ಗಾಳಿಗೋಪ್ರರವಿದ್ಯಂತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಮು ನುಲಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕವಲ್ಲ ವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 29ರಲ್ಲಿ ಸಿವಿರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಗ್ರಾಂಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಣ ಅದರಲ್ಲೂ ಮೊದಲನೆಯ ಬಡ್ಹೆಟ್ ಆದ ಕಾಲ ದಲ್ಲ 1 ಕೋಟಿ 89 ಲಕ್ಷವಾದರೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ವರೆಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು 2 ಕೋಟಿ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು. ಈಗ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು 4 ಕೋಟ 62 ಲಕ್ಷ. ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಂಡಿನಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಗೂ ಈಗ ತಾವು ಕೇಳ ತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೆ 23ಯಮ್ನ ಅಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿದ್ದರೂ ಈ ಅಂದಾಜುಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಕಪ್ಪು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪರಿಮಿತಿ ಮಿಗೆರಿ ಇಷ್ಟು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮನನ್ನು ಬಂತು ಎಂದು ನಾನು ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿನ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಂತೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲನ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಿದ್ವೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಡಿಸೆಂಬರ್ನಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದ ಮೊತ್ತ 4 ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಲೆಕ್ಟ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಖರ್ಚು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾದರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳು ಲೋಪ ದೋಷ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

46ನೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಾಡುವಾಗ 4 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ಮಂಡಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಂಬರ್ 7ರಲ್ಲಿ $17rac{1}{2}$ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೆ 4½ಯಪ್ಸು, ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಲ್ಲರೂ ಊಹೆ ಮಾಡುವಂಥದು, ಅನುಮಾನ ಪಡುವಂಥದು ನ್ಯಾಯ'ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಟಾಮಿ, ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟು 100 ಎಂದು ಮಂಡಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೂಪಾಯಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಗ್ರಾಂಟ್ ನ್ನು ತರಬಾರದು ಎಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಂದಾಜು ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಮೂದಿನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಸಾಲದೇ ಬಂದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೀ-ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷ೯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು 100 ರೂಪಾಯಿ ವುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ನಪ್ಲಿವೆುಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿವೇಟ್ಗಳನ್ನು ತರುವುದು ನೂಕ್ಕವಲ್ಲ. ನಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಎತ್ತಿರಲಾರರು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ನಾನು ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾನ ಇರತಕ್ಕೆ ಬಡ್ಚೆ ಚ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದನ್ನು ಸರ್ಕ್ಯಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿರುವ ನಂದರ್ಭಗಳು ಎಷ್ಟ್ರೋ ಇವೆ. ಇವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲ ಇವರೇ ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪುಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ನಿಜನಾ ಗಿಯೂ ಅಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸಾಧಾರಣ ಎಸ್ಟಿ ವೇಟ್ ಏನು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೆಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಎರಡುಸಾರಿ ನಪ್ಪಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಬಂದಿದೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಅದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ-ಏನೋ ಸ್ಟಲ್ಪ-ಏನೆಂದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕೋಟ ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾನ ದಲ್ಲ ತರಬಹುದೇ ಹೊರತು 28 ಕೋಟಿ, 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ತರುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಆರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. R. KANTHI.—The debate has to be concluded today. I have to reply and I learn some of the Ministers want to reply to the debate. Today we will sit till 12-30 P.M. and we require one and a half hours for our reply. So, I request the Chair to call us to reply.

Mr. SPEAKER.—Yes. The Hon'ble Minister may reply.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಂಥ ಈ ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ನವಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(Some members stood up to speak.)

Mr. SPEAKER.—I was trying to catch the eye of so many members instead of their trying to catch my eye, but they did not get up. So, I am sorry I have called upon the Chief Minister to reply. Anyway, I will have their request in mind and give them a chance on another occasion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. ...ಈ ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದು ಏಕೆ; ಆಗಕೂಡದು; ಬೆಂಬಲ ನಿಕ್ಕಕೂಡದು ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು, ಯಾವುದು ಈ ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿ ಕೆಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಟೀಕೆಗೆ ನನಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಕಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಅಪೂರ್ಣ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಅಫೂರ್ಣ ಎಂದು ನಾನು ತಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಪೂರ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪೂರ್ಣ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿ ಸಿದರೆ ["]ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಂಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೆಲವು ದಿವನಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಅಸರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ದಿವನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರ ನಡೆದಿದೆ, ನರ್ಕಾರ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನರ್ಕಾರ సింతిల్ల. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ಧಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ನರ್ರಾರದ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿದಿತ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾತಿಗೂ ಕೊನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಚ್ರಾರದಲ್ಲಿ ಭದಲಾವಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿ

ದ್ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಡಿಸಬೇಕಾದೀತು. ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಮಾಡ ಬೇಕಾದೀತು. ಕಾರಣ ಏನಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅದು ಹಿಂದಿನವರ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಏಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆ, ಅದು ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯೇ ವಿನಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಐಟಂಗೂ ಇಂತಿಪ್ಪೇ ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕೆಲವು ಅಂಶ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಂಥ ನರ್ವಿನಸ್ ಹೊರತಾಗಿ ಹೊನ ನರ್ವೀನಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಸ ನರ್ಬೀಸ್ಗೆ ನಾವು ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಹಾಕ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಇರಲಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಆಯಿತು. ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮ ಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆ ಯನ್ನು ತಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡದಿದ್ದರೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು 'ಇಂಥ ಕೆಲನವನ್ನು ನೀವು ಕೈಗೊಂಡರೆ ನಾವು ಹಣಕೊಡುತ್ತೇವೆ? ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಅನುಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಅನುಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ, ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಇದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

11 A.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, 20 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಇಂಥ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕಯನ್ನು ಇಡಬಹುದೆ ಎಂಬ ಟೀಕೆ ಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತರಲಚ್ಛಿಸುತ್ತ್ವೇನೆ ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಏಕೆ ಈ 20 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಆಯತು, ಇದರಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಜನವೇನಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಂಟಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡಿನಲ್ಲ ಎರಡು ಕೋಟ ರೂಪಾಯು ಇರುವುದು. ಆದರೆ 20 ಕೋಟಿ ಹೇಗೆ ಇದರಲ್ಲ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚಿ ಕೊನೆಯ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಶಿ)

ವರೆಗಿರುವ ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡು ಎರಡು ಕೋಟಿಯಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

It may be clarified that Contingency Fund has been enhanced to Rs. 4 crores temporarily by the Legislature to the end of March 1962. ಆದುದರಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು, ಮುಂದೆ 16 ಕೋಟಿಯಲ್ಲ ಏಳೂವೆರೆಯಿಂದ ಎಂಟು ಕೋಟಿಯ book adjustment. <u> ಅದುದರಿಂದ</u> ಇನ್ನುಳಿಯುವುದು ಎಂಟು ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ. ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ foreign payments ಕೆಲವು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಣ್ಣಬರುವುದರಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. 885 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. 37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಇದರಲ್ಲದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ two crores of rupees assistance for flood works ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ನಹಾಯ ಬರುವುದಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುದನ್ನು cash balance ನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಅನುಪೂರಕ ಆಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಈ ವರ್ಷದ ಕೊರೆತೆಯೆಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನಲ್ಲರುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

One of the members pointed out that the supplementary estimates of Rs. 6.23 crores in the revenue account would increase the revenue deficit to Rs. 10 to Rs. 11 crores. But the fact is that after taking into account the increased revenue, the revised estimates presented to the Legislature show only same revenue deficit of Rs. 4 crores and odd as in the original estimate. ಆದುವರಿಂದ ಯಾರೂ ಭಯಪಡಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೂರು ರೂಪಾಯಿ token grant ಏಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಲೆಕ್ಕ ಇರುವಾಗ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಏಕೆ ಪೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

Whenever an item falls under new service, we have to seek the vote of the Legislature. When we can meet the expenditure by reappropriation, we take only Rs. 100 as token vote.

ಈ ರೀತಿನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುವುದು ಬಹುದಿನ ಗಳಿಂದ ಬಂದ ರೂಢಿ, ನಮ್ಮ ನಥೆಯ 173ನೆಯ ನಿಯಮದಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"When funds to meet proposed expenditure on a new service can be made available by re-appropriation, a demand for the grant of a token sum may be submitted to the vote of the Assembly and if the Assembly assents to the demand, funds may be so made available."

Sri S. SIVAPPA.—What exactly is the difficulty in giving the exact figures?

Sri S. R. KANTHI.—That is the procedure. *

ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೂಢಿಯಂತೆ ಮಾಡಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ reappropriate ಆಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಂತಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ನೆನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ನದಸ್ಯರು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿವರ ಇಲ್ಲಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಬ್ಲಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಹುದೇ ವಿನಾ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ಸರ್ಕಲ್ವಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಅನುಪೂರಕ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ 33ರಿಂದ 41 ನೆಯ ಪುಟದ ವರೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಆ ವಿಚಾರವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Discretionary grantನ ವಿಚಾರ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಂತು. ಇದುವರೆಗೆ ನುಮ್ಮನಿವ್ದು ಈಗ ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಇದೇಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರರ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೆಟ್ ನಡುವೆ ಕೆಲ ದಿವನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಖರ್ಚು ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

The House has already voted for this in previous years and could not be spent. But the matter was under correspondence between the Accountant General and the Governor's Secretariat. It is expected that the amount will be paid before 31st March 1962.

ಅರಮನೆಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಐರ್ಚಿನ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ನಕಾಲದಲ್ಲ ಬಲ್ ಬರಲಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಲ್ಲ, ಈಗ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು, ಹೀಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

There was delay because Bills of Electricity Board for several years had to be scrutinised and the Government had to take decision as to which had to be met by State Government,

ಬಹಳ ದಿವನಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಯಿತು. ನರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಅರ ಮನೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. There are so many installations including street lights and it naturally took some time to bifurcate charges between the Palace and the Government. There are some more Bills amounting to Rs. 18 lakhs which are still under consideration.

ಇನ್ನು 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಬಿಲ್ಲುಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗವೆಷ್ಟು ಅರಮನೆಯ ಭಾಗ ವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅಖೈರಾ ಗಿಲ್ಲ ; ಆಂದರೆ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ._ಹೌದು, 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. When the Police are deputed, expenditure incurred is not recoverable. It does not form part of election expenditure. ಚುನಾವಣೆ ಏರ್ಚು ಎಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಏರ್ಚು ಹಾಕಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. According to recognised classification of expenditure, charges on police for maintaining law and order will have to be debited only to Police. ಆದುದರಿಂದ ಫೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಏರ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಟ್ಯಾಕ್ಸಸ್ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ಸ್ಸ್ ಗುಡ್ಸ್ ವಿಚಾ ರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಈ ಹೊಸಕಾ 1-10-1961 ರಲ್ಲ ಪಾಸ್ ಆಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಕೋಟ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ ಪಾಯಿಗಳ ಅದಾಯ ನಮಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾರ್ಚಿ 31ರ ವೇಳೆಗೆ ಅರ್ಧ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮೇಲೆ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕೋನ್ಕರವಾಗಿ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನಿಂದ 50 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷಣಿ ಇದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ "ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೋನ್ಕರವಾಗಿ 80 ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾ ಯುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದು ಶೇಕಡಾ 3ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಮೇಲೆ ಹನುಮನಮಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸ್ಕೀಮು, ಅವರು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ದುದ್ವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಂಶವನ್ನು ಯಾರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಯೋ

ಅವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ ನಂಸ್ಥೆಗಳ ವರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ:ಅವುಯಾವವೆಂದರೆ ರೂರರ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಕೊಣನೂರು, ಟೀನರಸೀಪುರದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯವರು, ಅನಾಥ ಹೇವಾನಂಘ ಮಲನಾಡ, ಕೊನಕುಂಟ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಸ್ಕೂರ್, ಮಹಿಳಾ ಸೇವಾನಂಘ, ಗ್ರಾಮಸೇವಾ ಮಂಟಪ ಮುಂತಾದ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿದಂಥಾ ಕಂಡೀಷನ್ನಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಸೇವಾ ಮಂಟಪದವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಕಂಡೀಷನ್ನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನ್ ರೆಕರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್ ಹೆಂದಿಚರ್ 20,77,00 ರೂಪಾಯಗಳಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. $12\frac{1}{2}$ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಯವರು $12\frac{1}{2}$ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ರೆಕರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್ 1,93,000 ರೂಪಾ ಯುಗಳಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದವರು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸ್ಯೆಟಿ ಯುವರು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಂಡೀಷ ನ್ನಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಾಮಂಟಪದವರು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿ ದರು. ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಇಸ್ತಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಆ ಕಂಡೀಷನ್ನಿಗೆ ಒಪ್ಪಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೋ ನ್ಯರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಲು.

ಇನ್ನು ಈ ನಂಬಧವಾಗಿ ರೂರರ್ ಇ೯ಸ್ವಿಟ್ಯೂ ಪ೯ನಲ್ಲಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Diploma Course.—Higher secondary pass, 3 years course. Matric pass 4 years course ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕ ನಬ್**ಜೆಕ್ಟ್ಸ್** ಯಾವುವೆಂದರೆ, Administration group, Co-operation group, Social Work group, Social Education group, Social Science group, Small scale Industries group. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ತರಹ is ಇದ್ದೆ It equivalent degree of the university and has been recognised by almost all Governments in consultation with their . S.Cs. and by the Government of India in consultation with the PSC. In this course, a student has to study four subjects One is, development of community-cumrural problems and extension. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾಗಿ ಈ ಸ್ಕೀಮು ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಆಮೇರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ವೋಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ)

ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ರೂರ್ಸ್ಪ್ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆ ಅಧಿ ಕಾರ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಡನ್ನು ಮೊದಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇಶವನ್ನು ಭೆಳವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ನಮ ಸೈಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನ್ಯೂಸರ್ವಿಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ದುದ್ದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಸಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ವಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರೆತಕ್ಕ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾ ಯಿಗಳು ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಹ ಶೀಡಿತರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ನಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ವಿಚಾರ. ಕ್ಷಾಮ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ನಮನಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥಾಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಡ್ಡಿ ಯಿಲ್ಲದ ನಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕಪ್ಪಕರವಾದದ್ದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆವೇರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸ್ಟೈಪಂಡ್ ಕೊಡುವುದು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದನ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರೆಕ್ಷನ್ ಗಲಾಟೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಡವಾಗಿರಬಹುದು. ಎರ್ಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕೇನುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಸಿನಲ್ಲ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಬುಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇರೆ ಗೋಪಾಧಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅಫೀನರು ಜನರಿಗೆ ಬೇಸರಪಾಗುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲ ವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಮೈನೂರಿನ ಪೋಲೀನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇನರವಾಗುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ನಂಗತಿ ಮತ್ತು ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ ದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಮೈನೂರಿನ ಪೋಲೀನು ಅಧಿ

ಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

[SRI N. O. SAMAJI put a question in Marathi.]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವು ಯಾರಿಂದ ಬಂದಿವೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದರೇ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಲ್ಲದವರಿಂದ ಬಂದಿವೆಯೆ ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒದುತ್ತೇನೆ.

Letter from Sri R. N. Nagu, I. G. P., Goa to Sri S. N. Hosali, I. G. P., Mysore State.

"All officers and men from your State are doing well and I am extremely grateful for the help that you have given us by sending such an excellent lot."

Letter from Sri R. N. Nagu, I. G. P., Goa, to Sri B. Ratnakar Rai, S. P., Margao.

"I write to thank you very much indeed for all the help and co-operation that I have received from you. When I visited Margao I was pleased to see the work you had done in improving the Police administration of your charge. The police-public relations have also improved and I greatly appreciate your services."

Letter from Sri R. N. Nagu, I. G. P., Goa, to Sri P. G. Halrankar, S. P., Ponda.

"You have performed your duties with sincerity and devotion and have improved the Police administration of your charge."

Letter from Sri R. P. Noronha, Chief Civil Administrator, Goa, to Sri B. Ratnakar Rai, S. P., Margao.

"There has not been a single complaint about the Police in Goa and I think this is a rare tribute to the manner in which you worked."

I assure the House and the hon'ble members that I am not going to hide a single incident of misconduct on the part of the police from Mysore deputed to Goa. The following complaints against the Mysore police personnel working in Goa were received:

- against Sub-Inspector M. B. Mahat that he was addicted to alcohol and could not control himself.
- 2. against the following 4 Constables that they were addicted to drinking and were accustomed to picking up quarrels with other men on special duty:
  - 1. PC 148 Yeshwant Dhakloor
  - 2. PC 648 Govind Raya
  - 3. PC 653 Fernandis
  - 4. PC 1019 S. K. Naik Sairobao

These officers were immediately withdrawn and sent back to their districts.

These complaints are very minor and it is nothing when compared to the complaints which have been levelled against the Army and Police personnel drawn from the other areas.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum city).—You just now referred to one Ratnakar Rai. Is it a fact that this Ratnakar Rai has been sent back very recently on account of corruption, harassment and misbehaviour towards the public?

Sri S. R. KANTHI.—I have no such information. When charges of such a grave nature are intended to be made, it is better that previous notice is given to the Speaker about them.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ರ(ಸಿರಾ).—ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.ಮೈನೂರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರ್ಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. They are directly under the control of the Government of India. ಗೋವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲದ್ದೂ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜಾ ನುಸಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಅವರ ನಡ ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಬಿಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದನ್ಯರು ನಮ್ಮ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಅಪಾದನೆ ಯನ್ನು ಅಲ್ಲ ಗಳೆಯಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ ಎಂಬುದು ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯಸದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವ್ರವರು ಸೋಷಿ ಯಲಸ್ವಿಕ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಪೂರಕ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳು ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಈಗ ಅದು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ನಿಜ. ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಸೋಷಿಯ ಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಂಕಣಬದ್ದರಾಗಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಸೆಕ್ಯ್ಯೂಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಂಕಣ ಬದ್ಧ ರಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹೆಂಗಳೂರು ನೀರು ನರಬರ್ಾಯಯ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಮಾಲಾದಿಂದ ನರಬರಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಕಾವೇರಿಯುಂದ ನರಬರಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕೆ ಎಂಬ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಪೆಥೆಟೆಕ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನುವುದಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡ್ರೈನೇಜಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದೆ. ಹೆಟ್ಟಿನ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರಿಟ್ ಪೆಟಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಕೆಲಸವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜನತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರ ಸರ್ಕಾರ ಘಟನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಜನರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗು ವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕುಸಿದು ಬಿತ್ತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯತಾಳು ವುದು ನರಿಯಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ರಿಟ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಪ೯ಗಳು ಹೋಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಅರೋ ಆಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನ ಯಾವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪಿತ್ಮಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾವುವಾಗಿದೆ. **ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಡರು ಮಾಡು**ವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಆರ್ಚರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೂಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಯಿತು. ಆದು ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ರಿಟ್ ಅಪ್ಲಿ ಕೇಷ೯ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡು ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿ ದ್ದೇನೆ.

11-30 а.м.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ (ಮದ್ದೂರು)....ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದಕ್ಷತೆ ಇರಲಲ್ಲವೋ ? ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ಅಧಿಕಾರ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗಿರಲ್ಲ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಾಲ ಸುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲ ಕಾಲಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಲಾಯರಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗೌರವ ಮಮತೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ. ___ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿವೆ ಎಂದು. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದುವು, ಎಷ್ಟು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದುವು, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದುವು ಎಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.— ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವ ಉದ್ಪೇಶವಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ಕಾಲ ದಲ್ಲ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾವೇನೂ ಬೇಡವೆನ್ನು ಪುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಕ್ ನರ್ವಿನ್ ಕಮಿಾಪ್ಷ ವಿಚಾರ ಹೇಳು .ಪುದಾದರೆ, ಮೂರನೆಯ ಕ್ಲಾಸಿನ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದದ್ದು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದು, ಸರ್ಕಾರದವರು, ಯಿಂದಲೇ. ರಿಕ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು appointment ಮಾಡು ವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿವಿಜ೯ ಲೇವರ್ನಲ್ಲಿ Recruitment Board ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತೆಂದರೆ, ಪಬ್ಲಕ್ ನರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಾಷನವರಿಗೆ ಕೆಲನ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಂದ ಈ ಕೆಲನವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 27,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾ ಗಿರುವ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಕಡಮೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಬಹಳ ಏಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನಾಗಲೀ, ಗುಮಾ ನ್ನನನ್ನಾಗಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದಿವನ ಕಾಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ನಡೆ ಯುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಕೊಂದರೆ ಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಪಬ್ಲಿಕ್ ನರ್ವಿನ್ ಕಮಿಾಪನ್ನಿನವರು ಕೆಲನ ತಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟರೇ ಅಥವಾ ತಾವು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರೇ !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರ ದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು, ಎಷ್ಟೋ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾದರೂ ವಿ. ಎಸ್ ಸಿ. ಯವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಉಪಾ ಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ರಿಂದ ಗೆಜೆಜೆಡ್ ಹುದ್ದೆ ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಹುದ್ದೆ ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ವಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಆವೇರೆ ಶ್ರೀ ಸುಂಪ್ ಕರ್ ಅವರು ಕಂಟಿಂಜೆ ಕ ಹಿಂಡಿನಿಂದ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಹ ಒಂದು ನ್ಯೂ-ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗಾಗಲ್, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಹಣವಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಂಟಿ ಕ ಜೆಸ್ಸಿ ಫಂಡ್ ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅವೇರೆ ಭರ್ತಿಮಾಡು ವುದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

P. S. C. ಯವರು, ಪೋಲೀಸ್ ನರ್ ಇ೯ಸ್ಟೆ ಕ್ವರುಗಳನ್ನು Interview ಮಾಡಿದ್ದುದು, ಅಮೇಲೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾವವು ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಯಾವಾಗ ನರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ III ದರ್ಜಿಯವರ ನೇಮಕವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡುವರೆಂದು ಅಜ್ಲೆ ಮಾಡಿದರೋ, ಆಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದು ನಹಜ. ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವೇ ಅಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ, 24-2-1962ರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ ನವರಿಗಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಈ ಹಣ ಆಗಲೇ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟರುವುದು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ.

ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇರೆ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಏನೆಂದರೆ ಖಾೀದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ರೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಗಮನ ಕೊಡು ತ್ರೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸು ತ್ರೇನೆಂದು ನಾನು ಭರವಪೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ಭಾವಿನುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಈ ಪೂರುಕೆಯ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ .—ಹಂಗಾಮಿ ರೆಕ್ಚರರು ಗಳೆಂದು ತಾವು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರೇಜುಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬೇಸಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬರಖಾನ್ತು ಮಾಡು ವುದು, ಪುನಃ ಜೂ೯ 24ನೆಯ ತಾರೀಖು ಕಾರೇಜು ಮರುವಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟವಿದ್ದರೇ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ರೆಕ್ಚರರುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.__ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೆಪ್ಯುಟೆಪ್ನೇ೯ ಕೂಡ ಬಂದಿತ್ತು. ಡಿ.ಸಿ. ಯವರನ್ನೂ, ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಕರೆತು ಇದನ್ನು ಆರೋ ಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ. ಪಬ್ಲಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಾ ಪಸ್ನಿನವರು ತಮಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದರೇ? ಅವರು ವಿಚಾರಣೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆರ್ಡಿನೆಕ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸ ವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರಿ. ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಯಂತ್ರ ವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಿರಾ? ಇಂಟರ್ಇ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾಯತು, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ದ್ಯಾಯತು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡು ವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರಿಗೂ ಬಂದಿರುವ ತಿಕ್ಕಾಟವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿನುತ್ನೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.__Appointment ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಆರ್ಡಿನೆ೯ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ರಿಂದಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದು ವಾಸ್ತವ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಡಿನೆ೯ಸ್ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದೂ ನಹಜ. ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಇಂಥ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಆಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ, ಆದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಐ. ಜಿ. ವಿ. ಯವರು ಮತ್ತು ನರ್ಕಾರದವರೂ ಸೇರಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ನರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಯವರಿಗೂ ಏನೇನೋ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನುಳ್ಳು. ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ನಿಫಾರನುಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಹಾಗಾ ಗದಿರಬಹುದು. ಅದು ಶೇಕಡ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿರಬಹುದು. ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಅವರ ನಲಹೆಯಂತೆಯೇ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ (ಕಬ್ಬನ್ ಪೇಟೆ). — ತಾವು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿವನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಪ್ರೊಬೇಷನರುಗಳ ನೇವುಕದ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ನೀವು ಭರವಪೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. ಪ್ರೊಬೇಷನರ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ತೀರ್ಮಾನ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕು. ನಾನೂ ನಹ ಅದು ತೀವ್ರ ವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಆಶಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಡಿಲೇ ಆಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. ....ವಿಳಂಬವೇನೋ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಪೇಷರ್ಸ್ಸ್ ಸಿದ್ದ ವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ತೀವ್ರ ಕ್ರಶಾ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದ ಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಈ ಗೌವರ್ನ್ ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡಿನೆಸ್ಪಿನಿಂದ age limit bar ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಂದ ರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.__ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾರ್ಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ._ವಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ನೀವು ದಿವನ ದಿವನಕ್ಕೂ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಗಳನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಹಿಂದ ನರ್ಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ನರ್ವಿಸ್ ಕಮಿರ್ಷ ಮೆಂಬರಿನ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ಲ ವುರೆಯಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ನೇರ್ಷ ಕರೆದುದು ಮತ್ತು ಆ ಪತ್ರವೆನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೂ ಸಹ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೂ ತಮಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾನ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಕೂಡೆದು. ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ರುವ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಕಂಠಿ....ನಿಸುಗೆ ಯಾವುದು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಏನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇನ್ನೊ ಮೈ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷ೯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾಂದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಕಪಿಯಾದ ವಾತಾ ವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ... ಈಗ ?

ತ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.— ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅವರು ಶಿಘಾರ್ಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು, ಹೀಗೇಕೆ ಮೂಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದೇ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಅಂತಹ ಕಹಿ ವಾತಾ ವರಣವನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.....ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿ ನಿಂದ 3ನೆಯ ದರ್ಜಿಯ ನೌಕರರನ್ನು ನೇವುಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಮೇಲೆ at least will the Government think of constituting Recruitment Board to recruit Class III officers?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ, ರೀಜನಲ್ ಕಮಿಟಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟ ಗಳನ್ನೂ ನಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಡಿವಿಜ ನಲ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ..... ಸ್ವಾಚುಟರಿ ಬಾಡಿ ಮಾಡು ತ್ರೀರಾ ? The main consideration is that the Government should not have any hand in these appointments. Politics should not enter. ಶ್ರೀ ಎನ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. ಅವು ಸ್ವ್ಯಾಚುಟರಿ ಬಾಡಿಗಳ್ಲು ಒಂದು ವಿಷಯ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಯಾವಯಾವುದನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡುವಂಥಾ ದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡು ತ್ರೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿ ಮೇಟ್ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವೈಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದನ್ಯರು ಇನ್ನೂ ತರುಣರು, ಆಗಿದ್ದಾರೆ; ಅಂತಹ ತರುಣರೂ, ಉತ್ಸಾಹ ಶಾಲಗಳಾ ದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಮಗೆ ಒಂದು ನಂತೋಷದ ನಂಗತಿ. ಅವರು ಈ ನಪ್ಲಿ ವೆುಂಟರಿ ಎಸ್ವಿಮೇಟುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಟೀಕ್ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾ ಧಾನಕರವಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೆ ನಮಾಧಾನ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ನಪ್ತಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ತಿಮೇಟುಗಳ ವೇರೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಸ್ಟ್ರಾಗತಿನುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗರಾರದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಟಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಸ್ರಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕ ಮೊಬಲಗಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಮಂಜೂರು ನಲುವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ್ಲ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಸವಿದ್ದ ರೆ ಅಂತಹ ನಿದರ್ಶನ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಡ್ಚೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿನದ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಭಾರೀ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಏರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದ್ದು ಅನ ಮಂಜನವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ಪತಂತ್ರ ವಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕನರ್ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತೊಡಗಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಒಂದು ಯೋಜನಾಯುಗದಲ್ಲ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಒಂದೇ ಹೈಚಲ್ಲ; ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಸ್ಟ್ರೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಆಯಾ ನಂಸ್ಥಾನಗಳದು ಒಂದು ರೇಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ರೇಸ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು

ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದು ದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯನದಸ್ಯರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದರ ಿಬಗ್ಗೆ `ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಫರುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವಾಗ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸಬರು. ಇದೀಗ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಅನುಭವವಿಲ್ಲವೆಂಬ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಭಾವಿಸೆ ಬಾರದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಿರು ವುದನ್ನು ಸ್ಫಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲೇ ಸೂಹಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಮತ್ತು ಮೊದಲೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಹೇರಿಸ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ೨ೀತಿ ಟೀಕೆಗಳು "ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ಈ ರೀತಿ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ**ುವುದಕ್ಕೆ** ಮೊದರೇ ಏಕೆ ಅದರಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಫಾರ್ಸ್ಸ್ ಅಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಫಿಷಿಯಲ್ ಬಡ್ಲೆಟ್ ಅಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಭೆ Supreme authority ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇಂತಿಂಥೆ ಕೆಲನ ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಣ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಖರ್ಚಾಯಿತು, ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದ್ವೇವೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಇರುವಾಗ ಅದು ಒಂದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾ**ಗು**ತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಇದು ಒಂದು ಆರ್ಟಿ ಫಿಷಿಯಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಬೇಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷ 1960-61. ಆಗ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಹ ದುದ್ರು ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ರೋಜನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ; ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ದುದ್ದು ಕ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯನದ ಕೃರಿಂದ ನಲಹೆ ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ರೀತಿ ಬಂದರೂ ನಿಮಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೆನಪು ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ 60-61 ರಲ್ಲರುವಾಗ ಒಂದು ಟೆಂಪೊ ಬೆಳೆದು ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ದುಡ್ಡು ನಾಲದೆಂದು 350 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ಲಾನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೆವು.

ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. 350 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ಲಾನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಅದರ ಅರ್ಥ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಪಿಕ ಯೊಜನೆಯಲ್ಲಿ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಬಡಿದಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಇವತು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಈ ದುಡ್ಡು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಾರದು, ಸ್ಪಾಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ. .... ಯಾರೂ ಏಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಸರಿಯೇ ಎಂದುಕೊಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಇ೯ಸ್ಟಾಲ್ಮ್ ಮುಂದುದಿವನದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಕುಗ 12 ಕೋಟ ರೂಪಾಯ ಇನ್ನು ಮೂರುದಿವನದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನರಿಯೇ? ಅಗಲೇ ಏಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಫಸ್ಟ್ ಇ೯ಸ್ಟಾಲ್ ಮೆಂಟ್ನಲ್ಲೇ ಇದಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್. _ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರುವ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು 20 ಕೋಟಿ 14 ಲಕ್ಷದ್ದು. 31 ನೆಯ ಮಾರ್ಚು ಒಳಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕನ್ನುವುದು ಅಲ್ಲ; ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಇದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾಮದಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ತೋರಿಸಬಹುದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ವಿವರಣ್ ಇದೆ; ನೋಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ತಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಐಟಂಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇರಿ. ಇದು ಅಪವ್ಯಯ ವಾಗಿದೆ; ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗಿದೆ; ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಮೊದಲೇ ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಡ್ಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ಸರಿಯುಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Our objection is that your planning is vague. It is not scientific. Your budgetting is artificial and not accurate. This is our criticism.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಶಿವಪ್ಪನವರು, ಇದು ಹೈ೯ಟಿಫಿಕ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆರ್ಟಿಫಿಪಿಯಲ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ನಯಾ ಹೈಸಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದಾಗ ಇದು ಹೇಗೆ ಆರ್ಟಿಫಿ ಪಿಯಲ್ ಬಡ್ಹೆಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

20 ಕೋಟ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳ ನಮ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಡೆ ಚ'ನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು 17

ಕೋಟ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನಂತೋ ಪದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಖಾತೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 10 ರಲ್ಲಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿ ದ್ದೀರಿ; ಯಾವ ಕೆಲಸದ ಸಲವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. Other revenue expenditure ನಲ್ಲ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇರ್ಷ ನಲುವಾಗಿ ಯಾವುದು 20 ಸಾವಿರ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಮೈನರ್ **ಇರಿಗೇ**ಷ೯ ನಲವಾಗಿ ಲಂಪ್ನಮ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇರು ತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ತಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ ವರ್್ನ್ಸ್ನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ `ಸಣ್ಣ ಅಣಿಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದನ್ಯರು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಅದರ ನಲುವಾಗಿ ಲಂಪ್ನವು ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಡಿಕೆ ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷ೯ಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಾಗತಿನಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗ ಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಯಾವ ಕೆಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣ್ಯನ್ನು ಕೇಳುವು ದಾದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದು discriminatory. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಏರ್ಬಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎವರಣಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅಪ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಏರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮುನ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೆರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿದೆ ಇದು ನಿವ`ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.....ಯಾರೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನರಿ ಪಡಿಸುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ, ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಬರೀ vague ಆಗಿ statement ಮಾಡಿದರೆ ಏನೋ ಒಂದು statement ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಆಧಾರಭೂತ ವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Mr. Chairman, the Minister is making vague charges. He is not giving correct figures. My charge is that he is not giving correct figures.

Mr. SPEAKER (Addressing Sri S. Sivappa).—I am not the chairman.

ಶ್ರೀ ಎೇರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್......ಎವರಗಳು ಬೇಕಾ ಗಿದ್ದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ವಿವರಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಪೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು hearsay ಮೇಲೆ statement ಮಾಡು ಪುದು ಬೇಡ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಡಿಕ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಅಧಾರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ಜಿಲ್ಹೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದ್ದರೆ ನರಿಪಡಿಸುವಂಥ ಅವಕಾಶ ನಮಗೂ ಇದೆ, ನಮಗೂ ಇದೆ, ಈ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ನರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಬಹಳ ಧೈರ್ಯ ವಾಗಿದ್ದೀರಾ. ನೀವು 5 ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೀರಾ : (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಎೇರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲ ಗಳೆಯುವಂಥ ಮಾತಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನರ್ಕಾರದ ಥ್ಯೇಯ ಧೋರಣೆ, ಪಾಲಿಸಿ ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬದಲಾ

ಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 29ರ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ದೂಂನಿಂದ ಬಂದಂಥಾ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಪುಗರ್ಕೇನ್ ಸೆಸ್ ಘಂಡ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 18 ಲಕ್ಷ 66 ಸಾವಿರದ 500 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಾದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪುಗರ್ಕೇನ್ ಸೆಸ್ ಫಂಡ್ಗೆ 83 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ಈ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ರುಡ್ಡು ಹೊಡಿಲ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಲವು ಕಡೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ; ಕಲವು ಕಡೆ ಮಾಡು್ತ್ಲು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Will the Hon'ble Minister for Public Works throw some light on the explanation to item No. 11 Demand No. 29 which says: "The grant of Rs. 10.00 lakhs provided in the current year's budget is found to be inadequate. Several incomplete works had to be completed and urgent fresh works of inescapable nature had also to be taken up." The other day I went to the Speaker asking for the meaning of the term "works of inescapable nature" and he told me that it was difficult to lefine it and directed me to ask the Government for its meaning. I want

to know what is this urgent and inescapable work which had to be taken up. Is it very urgent and inescapable election work?

12 NOON

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ರಿಸೇರಿ ಕೆಲನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯುಂದಾ ಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿಗೆಷ್ಟು ಮೇ೯ಚೆನೆ ನ್ಸ್ಗೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಎರಡನ್ನೂ ಪೇರಿಸಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—Sugar cane cess fund ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮದ್ವೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭರವನೆಗಳ ನುರಿಮಳೆಯನ್ನೇ ಕರೆದಿ ದ್ದರು. ಅದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಜನರಲ್ಲ ಹೋಗಿ 'ನೀವು ನನಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾಯಸಿದ್ದ ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ನೀವು ಕೊಡಲಲ್ಲ....'

Sri T. MADIAH GOWDA.—I rise to a point of order.

ಹಿಂದಿನ ಪಬ್ಲಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ನಥೆ ಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡು ವುದು ನರಿಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—If it is an insinuation against an ex-Minister, certainly I will not permit it, but I did not hear him making an insinuation. He was only about to make the insinuation, but he did not do it. If he does, I will stop him from doing it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಚಿವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಲ್ಲದಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಟುತರವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡು ಪುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಸಹಿವ ರ ನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಅಥವಾ ಸಚಿವ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ತಾತ್ಕಾಲಕವಾಗಿ ಆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಪಡೆದೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Please do not anticipate. He has not said that any of the schemes are to be dropped.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.__ಪುಗರ್ಕೇ ಸೆಸ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ನಾಲದು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ತೋರಿ ನಲು ಇದು ಇದೆ. Lumpsum grant ಕೊಡುತ್ತಿ ಹ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಯಾರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ದೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನೊದ ಗಿಸಿದೆ, ಬೇರೆಯವರ ಅಲ್ಲಂದ ಚುನಾಯುತರಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳು ಪುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಸಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿವರ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀರ್ (ಗೃಹ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).__ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ದ್ದಾ ರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಲ್ಲ, assurance ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri ANGADI CHANNABASAPPA (Hadagalli).—The Minister ought to know the assurances given by his predecessor because he is his legal heir and successor.

Mr. SPEAKER.—He is only successor in office.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡೋಣ, ಮಗರ್ ಕೇ ಸೆಸ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಕೆಲಸ ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವು ದಿಲ್ಲ. Inescapable nature ಕೆಲನಗಳು ಯಾವು ವೆಂದ ಶ್ರೀಮಾಕ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡ ದೆ inescapable works ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಯಾವ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲೆ? ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೊದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palyam).—What are those works coming under the definition of "works of an inescapable nature"?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—Works of inescapable nature ಎಂದರೆ, ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಒಡೆದು ಹೋದರೆ, ಅದನ್ನು ರಿ ಹೇ ರಿ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ರಸ್ತ್ರೆ ಹಾ ಕ ಬೇ ಕಾ ಗು ತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು technical expert ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥವೇ ಕೆಲನಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

sri s. sivappa.—On a point of information, Sir.

This term "inescapable nature" has been coined for the first time in the Supplementary Demands. Was there a term like that in the previous Supplementary Demands?

Sri VEERENDRA PATIL.—This is not a new word. You will find it in the dictionary.

Sri S. SIVAPPA.—This is an important thing. This is a new word which has been coined.

Mr. SPEAKER.—I suggest, let the Minister finish and then you can ask for any clarification.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—29ನೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ 19ನೆಯ ಐಟಂನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಬ್ಬರು ನದನ್ಯರು ಇಷ್ಟು ಹಣವೇಕೆ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. `ಹಾಗೆಯೇ ನೀರಾವರಿ ಕಲನ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. Communications ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಪೇತುವೆಗಳೂ ವೇಗದಿಂದ ನಡೆಯು ತ್ತಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯಾದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲನ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಸ್ಕೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ ಫಾಲ್ಡ್ ಕೆಲನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. "ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಾಯ್ದರ್ಗಳು, ರೋಡ್ ರೋಲರ್ಗಳು, ಮಿಕ್ಕರ್ಗಳು ಮುಂತಾದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೊದಗಿನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲನಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಅಪಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಮೊದಲಗಿಂತ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಇವು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತವೆ, ಯಾವಾಗ ನಿಕ್ಕುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ತರಲು ನಮಗೆ foreign exchange ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೆಷಿನರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಅದು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದವೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಆಗುವು ಈಗ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಮೆಸಿನರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಅವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೆಷಿನರಿ**ಗೆ** ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ವಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವುಗಳು ಯಾರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಸ್ಕೆಗಳ ಕೆಲನಕ್ಕೋನ್ಕರವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಗೋನ್ಕರ 9 ಕೋಟರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ನಮಗೆ ಅದು ಸಾಲದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೇಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಮ್ಯುನಿ ಕೇಷನ್ ರಪ್ತೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿನಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ನಲುವಾಗಿ ನುಮಾರು 16-17 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿ^ಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವು ದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರನೇ ಪ್ರಚ ವಾರ್ಷಿಕ ರೋಜನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ 9 ಕೋಟ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಏನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಿರೋ ಅದು ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಧಿಕ ಹಣ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಗಳ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ P.W.D. ಇಲಾಖೆಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಆಗ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ತ್ರಿದ್ದೇವೆ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿ ದರು, ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲನ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಎರಡನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಗಾಗಿ ನಾವು 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಬವಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯಾನಿಕೇಷನ್ ಬಾಬಿನ ಕೆಳಗೆ 10,494 ಮೈಲಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 1961ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ವರೆಗೆ ರೂರರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಗೋನ್ಗರ 180 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ 13,434 ಮೈಲ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಅಪ್ಪಕ್ಕೇ ನಿಂತು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ದುಡ್ಡಿನ ಅನುಕೂಲ ಯಾವ ೀತಿ ಒದಗಿಬರು ತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವೆ.

ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೇವಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಪೈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡ ಜೀಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊಲೇಷನ್ ನವರೂ ನಹ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಂದಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಒತ್ತಾಯ**ಗ**ಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿ ದ್ಧಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾದಲು ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು ದನಕ್ಕೆ 17 ಮಿಲಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ್ಷರುವುದನ್ನು ಈಗ ಏರಿಸಿ ಪ್ರತಿದಿವನವೂ 2೪ ವೀಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಘಟ್ಟದ ವಾಟರ್ ನಪ್ಲೈ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನ ಇಂಪ್ರೂಮೆಂಟ್ ನಲುವಾಗಿ 30 ಲಕ್ಷ್ಪ್ರ್ಯಪಾಯಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ವಾಟರ್ ನಪ್ಪೊ ಸ್ಕೀಮಿನ ಇಂಪ್ರೂಮೆಂಟ್ ಸಲುವಾಗಿ 255 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾ ಗಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತೂ 1963ನೇ ಇನವಿಯ ಒಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿವನ 98 ಮಿಲಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿನಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ. ಅದು ಎಪ್ಟು ಕಪ್ಪದ ಕೆಲನ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ತಾವೇ ಕೇಳುತ್ತೀರೆ. ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ರೀತಿ 40-45 ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರದರು ಅಪ್ಪನ್ನು ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಯೇಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗ, ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಯಾವೆ ರೀತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡೆ ವಿಚಾರ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಪನ್ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಗ ನನಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕೈ ಬಿಡುತ್ತ್ರೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ನುಶೀರಾಬಾಯ್ ಹೀರಾ ಚಂದ್ ಪಾ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಷೇರಿಮಾಡಿಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ 3 ಪರ್ನೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾರದವರು ಇ೯ಸಿನ್ನ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ ದ್ಯೆಡ್ಡ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ನಹ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಷೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದ ರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗು ಮದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೊನ್ನರ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರಡೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ನುಲಭವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಬಹ:ಶಃ ತಮ್ಮ ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಾಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ನಟನಟಿಯರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಹಣವೆಷ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಧ್ವಿರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್....ಅದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅದರ ಡೀಚೈರ್ಸ್ಸ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ನಂಬಂಧ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ <mark>ದರೆ ಪ್ರತಿ</mark>ಯೊಂದು ವಿವರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ರೂರಲ್ ಕವ್ಯು ನಿಕೇಷನ್ ರೋಡುಗಳ ಮೈನ್ ಚೆನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್. ___________ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೂರರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷ೯ ಬಾಬನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸು ತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ರೂರರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಮೈಕ್ಟಿಕೆನೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರು ವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ(ವ್ಯವಸಾಯ, ನಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ಥಾಮಿ, 1961-62ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ವೇರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. "ಮಹಾಚುನಾವಣೆ ಆದ ವೇರೆ ನಾವು ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ಕಾಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಭೆಗೆ ಹೊಸ ದಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ನದೆಕ್ಯರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಬಹಳ ವೆು(ಲ್ಮಟ್ಟೆದಲ್ಲಿ ಚೆರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿ ನಂದನೆಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೋಕೋ ಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ನಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ **್ಚೈವರಿ ಬೇ**ಡಿಕೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಂಥ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಜಾಯಪ್ರಿ ಕೊಡ **ಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.** ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೊದ ಲನೆಯ ಸಾರಿ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಮುನ್ನೋಟವಿಟ್ಟು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರೂ ನಹ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿತ್ತು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

5ನೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿಯ ಕೆಳಗೆ ಸಮಾಜಾ ಯಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಟ್ಟಿಪಣಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಅವ ಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ರೈಲ್ಫೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ರುವ ಸ್ಪೀಪರ್ಸ್ನನ್ನು ಸರಬರಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀದಕ್ಷಣ ಜೋನ್ ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ರೈಲ್ಫೆ ಇಲಾಖೆಯುಂದ ಬಂದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ಸಾಲನಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಸ್ಪೀಪರ್ಸನ್ನು ಕುರ್ಗ್ ಸರ್ಕಲ್ ನಿಂದ ಸರಬರಾಯ ಮೂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ 2 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರದಷ್ಟು

ಸ್ಲೀಪರ್ಸ್ ರೈಲೈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸ್ಲೀಪರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡ**ಬೇ**ಕಾ ಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನಂಖೈಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸ್ಲೀಪರ್ನಿಂದ ನಮ್ಮ ಖರ್ಚು ಕಳೆದ ಆರು ರೂಪಾಯ ಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ; ಹತ್ತು ರೂಪಾಯುಗಳ ಖರ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ, ಖರ್ಚು ಕಳೆದರೆ 5 ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ **ನರಬ** ರಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬಲ್ಗ ಪೋಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಂಬಗಳನ್ನು ನರಬರಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ಪೋಲ್ಸ್ ಕಳೆದ ವರ್ಷ, 14 ಸಾವಿರ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಆನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕೊ**ಡಬೇ**ಕಾ ಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕತ್ರಾಯಿಸಿ ನರಿಪಡಿಸಿಕೊ ಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 1-1 ಕ್ಟ್ರಿ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ವಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇದೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಇದ್ದಲು ಮತ್ತು ಸೌದೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಆಕ್ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ಟ೯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನರಾ ನರಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 4 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಲು ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ 7,50,000

ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿರಿಜಿನಲ್ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20,18,591 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಈಗ 46 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ನಾರಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸರಾ**ಸ**ರಿ ತೆ**ಗೆದು** ಕೊಂಡು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬಿಣ ಪಡೆಯ ು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಲು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇದೆ ರಿಂದ ನುಮಾರು 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದ್ದಲು ಮತ್ತು ಸೌದೆ ಯನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮೂಟೆಗೆ 3 ರೂಪಾಯಿ 50 ನ. ಪೈ. ಯಂತೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ**ಗ** ಅವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ದರದಂತೆ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದ ರಂತೆ ದರವನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಖಾ ನೆಗೆ ಸೌದೆ ಮತ್ತು $\tilde{g}$ ದ್ದಲನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡು ಪ್ರದರಿಂದ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಸಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವನ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರರಿಗೆ ನಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಯಂತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ನರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಜ್ರೇಗೌಡ.—ಈಗ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಷ್ಟವಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲಾಖೆ ರೈತ ರಿಗೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಮರ್ಷಿಯರ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇರೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know what is the agency which supplies this charcoal to Iron and Steel Works, Bhadravathi? Is it through the Government or are there any contractors who are supplying these things?

12-30 Р.М.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ....ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಪರ್ ಡಿವಿಜ೯ ಇದೆ. ಆ ಡಿವಿಜನ್ನಿ ನವರು ಟೆಂಡರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಟೆಂಡರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸೌದೆಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Who exactly supplies this chargoal to Bhadravathi!

ಶ್ರೀ ಬ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ನರ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮುಖೇನ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.._ಏಕೆ, ತಾವು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 1½ ಕೋಟ ರೂಪಾಯಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಡ್ ನ್ನು cancel ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬ. ರಾಜಿಯ್ಯ. _ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ದಾಂಡೇಲ ಸಾ-ಮಿರ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾ ದವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆ ಯುಂದರೇ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಸಾ ಮಿಲ್ಲು. ಎಂಜಿ ನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯೊಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನು maintain ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಡಿಪೋ ಇದೆ. ಅವರು ಕತ್ತರಿ ಸಿದ ಮರವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ರೆಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಾ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ Book adjustments ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. Commercial Basis ಮೇಲೆ ಈ ಮಿಲ್ಲು ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

Soil conservation ಸ್ಕೀಮು ಯಶಸ್ಪಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾಕ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿನಿಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಯುನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ fast growing species ಒಂದನ್ನು ಬೆಳೆನಲು ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರೇ ಹಣಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೋಕಕ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕೇವಲ 2-8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯ ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಖರ್ಚನ್ನು ನಾವು ವಹಿನದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯ ನರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಅದ ಕ್ಯಾಗಿ ಹಣ ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮುಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದೇವೆ.

ಬುಲ್ಡೋಜರುಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ಕಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 1946ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರ ತಕ್ಕ ನಂಸ್ಥೆ. ಕೆಲವು ಟ್ರಾಕ್ಟರು ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕಾ ದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೀಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಬುಲ್ ಡೋಜರುಗಳ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಹೊನದಾಗಿ ಕೆಲವು ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆ **ದಿತ್ತು. ಈಗ ಅವು ಬರುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು** Hire-Purchase System ಮೇಲೆ ಕೊಡೆ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಹಣ ಒದ ಗ್ರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಖರವಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಈ ವೆುರ್ಷಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣಿ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗಿರಲಲ್ಲ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯವಹಾರ ದಲ್ಲದ್ದು ಈಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾ ಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಬೇಡಿಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿವರಣಿಯ ಮೇಲೆ ನದಸ್ಯರು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಒಟ್ಟಿಗಲ್ಲ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಈ ನಭೆಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾಕ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು, ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವರು ತಮ್ಮ ನಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ಪಾನನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕ ನದನ್ಯರೂ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ (ನಮಾಜ ಕರ್ಕಾಣ ಶಾಖೆಯ ನಚಿವರು).—ಸ್ಟಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನರ್ವೇನಾಮಾನ್ಯ ಮಾಗಿ ನದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟೀಕೆಗಳೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಆಭಾರಿಯಾಗಿ ದ್ದೇನೆ.

24ನೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು. ನಾವು ನಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಾಬಗಾಗಿ 5-28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅಖಲಭಾರತದಿಂದ ರಚಿತವಾದ SchemeStandard ಒಂದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೇನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರು **ಭರ್ತಿಮಾ**ಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಆವೇರೆ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ವುತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನವರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Rs. 56, 00 (1) Subsidies for construction of houses to sweepers and scavangers.

(2) Purchasing 29,000 House Sites.

1,04,000 (3) Improvement of working tions of Scheduled Castes-supplies of hand carts, steel parts.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 83 ನಾವಿರ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚು welfare of denotified tribes 777 22,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು economic uplift 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ 5,22,000ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು Contingency fund ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವ "ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾ**ನು** ಖರ್ಚು**ನ್ನು** ಎಲ್ಲರೂ ನಂಬಿದ್ದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—Economic uplift ಗಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವು ದಾಗಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರದಾನಪ್ಪ.—ಮನೆ ಕಟ್ಟು ವುದು, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಹೋದ ತಿಂಗಳು 24-2-62 ರಲ್ಲ ಈ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡು ವುದು ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರ ದಾನಪ್ಪ...ಕೆಲನ ಆಗಿರು ವುದಕ್ಕೇ ಈಗ ಹಣದ ವ`ಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಕೆಲನ ನಡೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದರಲ್ಲ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER .- It was stated that 2 demands have not been referred to in the list. They are charged demands and therefore there is no question of putting them to vote. The question is:

"That the further sums exceeding the amounts shown in the list of demands for additional and supplementary grants for the year 1961-62 (Second Instalment) circulated to members be granted Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962 in respect of demands Nos. 5, 7, 10, 13, 17, 20, 22, 23, 24, 27, 29, 32, 37, 38, 42, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 57 and 58."

The motion was adopted.

[As directed by the Speaker the Motions for Additional and Supplementary demands for grants which were adopted by the House are reproduced below.]

DEMAND No. 5 .- FOREST.

10. Forest.

"That a further sum not exceeding Rs. 50,00,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Forest'."

DEMAND No. 7—MOTOR VEHICLES ACTS—ADMINISTRATION.

12.Taxes on Vehicles.

"That a further sum exceeding Rs. 300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Taxes on Vehicles'.'

DEMAND No. 10.—IRRIGATION.

Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues.

"That a further sum exceeding Rs. 71,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues'."

DEMAND No 13.—GENERAL ADMINISTRATION.

25. General Administration (Except the sub-major heads B and C.)

"That a further sum not exceeding Rs. 7,65,000 be granted to the Government to defray the charges wh ch will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'General Administration (Except the sub-major heads B and C)'."

DEMAND No. 17.—POLICE.

29. Police.

"That a further sum not exceeding Rs 9,65,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Police'."

DEMAND No. 20.-EDUCATION.

37. Education.

"That a further sum not exceeding Rs. 700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Education'."

DEMAND No. 22.—Public Health.

39. Public Helath.

"That a further sum not exceeding Rs. 4,37,200 be granted to the Government defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Public Health'."

DEMAND No. 23.—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES.

40. Agriculture.

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the

charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Agriculture'.''

DEMAND No. 24.—RURAL. DEVELOPMENT.

40-A-Rural Development.

"That a further sum not exceeding Rs. 5,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Rural Development'."

DEMAND No. 27.—INDUSTRIES INCLU-DING SERICULTURE AND CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOP-MENT.

43. Industries and Supplies.

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Industries and Supplies'."

DEMAND No. 29.—CIVIL WORKS.

50. Civil Works.

"That a further sum not exceeding Rs. 4,62,19,080 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Civil Works'."

DEMAND No. 32.—FAMINE.

54. Famine.

"That a further sum not exceeding Rs. 5,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect "Famine".

DEMAND No. 37.—STATIONERY AND PRINTING.

56. Stationery and Printing.

exceeding Rs. 7,85,000 be granted to the Government to defray the charges winch will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Stationery and Printing'."

DEMAND No. 38. __MISCELLANEOUS.

57. Miscellaneous.

"That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Miscellaneous'."

DEMAND No. 42.—WORKING EXPENSES—IRRIGATION WORKS—COMMERCIAL.

XVII—I.N.E. and D. Works (Commercial)—Working Expenses.

"That a further sum not exceeding Rs. 4,22,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1962, in respect of 'I. N. E. & D. Works (Commercial) Working Expenses'.'

DEMAND No. 46—Capital Outlay on Irrigation.

68. Construction of I.N.E. and D. Works (Commercial).

"That a further sum not exceeding Rs. 31,87,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Construction of 1.N.E. and D. Works—Commercial'.'

DEMAND No. 47—IRRIGATION WORKS—NON-COMMERCIAL.

68-A. Construction of I.N.E. and D. Works (Non-Commercial).

"That a further sum not exceeding Rs. 1,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Construction of I.N.E. and D. Works—Non-Commercial'."

DEMAND No. 48.—CAPITAL OUTLAY ON IMPROVEMENT OF PUBLIC HEALTH.

70. Capital Outlay on Improvement of Public Health.

"That a further sum not exceeding Rs. 2,000,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Outlay on Improvement of Public Health'."

DEMAND No. 49—INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

72. Capital Outlay on Industrial Development.

"That a further sum not exceeding Rs. 69,0",200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Outlay on Industrial Development'."

DEMAND No. 51.—CAPITAL OUTLAY on CIVIL WORKS.

81. Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account.

"That a further sum not exceeding Rs. 3,84,76,300 be granted-to the Government to defray the charges which will come in course

of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account'."

DEMAND No. 52.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

81-A. Capital Outlay on Electricity Schemes.

exceeding Rs. 8,26,23,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962 in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'."

DEMAND No. 53.—CAPITAL ACCOUNT OF OTHER WORKS OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

82. Capital Account of other Works outside the Revenue Account.

"That a further sum not exceeding Rs. 43,065 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Account of other Works outside the Revenue Account'."

DEMAND No. 57.—CAPITAL OUTLAY ON SCHEMES OF GOVERNMENT TRADING.

85-A. Capital outlay on Schemes of Government Trading.

"That a further sum not exceeding Rs. 38,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital outlay on Schemes of Government Trading'."

Demand No. 58_Advances and Loans.

P. Loans and Advances by State Government,

"That a further sum not exceeding Rs. 15,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1952, in respect of 'Loans and Advances by the State Government'."

Mr. SPEAKER.—The House now adjourns and will meet at 1 P.M. on Monday.

The House adjourned at Fifty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 26th March 1962.